

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ**

ЗБІРНИК ТЕЗ

**I Міжнародної
науково-практичної інтернет-конференції
„ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МОВНО-
КОМУНІКАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ, ПРІОРИТЕТИ,
ПЕРСПЕКТИВИ”
26-27 жовтня 2023 року**

Дніпро 2023

„Обліково-фінансове, інформаційне та мовно-комунікаційне забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи”

УДК 338.43

ББК 65.9 (4Укр) 32

Організатор конференції:

Факультет обліку і фінансів Дніпровського державного аграрно-економічного університету

Програмний комітет конференції:

ПАВЛОВА Г. Є. – декан факультету обліку і фінансів, доктор економічних наук, професор;

ВАСИЛЬЄВА Л. М. – заступник декана факультету обліку і фінансів з наукової роботи, доктор наук з державного управління, професор;

ХАЛАТУР С. М. – завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, доктор економічних наук, професор;

СТАСЮК Т. В. – завідувач кафедри філології, доктор філологічних наук, професор;

ГУБАРИК О. М. – в. о. завідувача кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, кандидат економічних наук, доцент;

КАРАМУШКА О. М. – в. о. завідувача кафедри інформаційних систем і технологій, кандидат економічних наук, доцент.

Збірник містить матеріали за такими тематичними напрямками:

1. Інформаційні системи і технології в аграрному секторі.
2. Облік, аудит, аналіз та оподаткування підприємств аграрного сектору.
3. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства.
4. Особливості фінансового забезпечення та страхування аграрного виробництва.
5. Інноваційні методи і технології в педагогічному процесі аграрних навчальних закладів.
6. Культура професійного спілкування як складова професійної підготовки фахівців-аграріїв

Учасники конференції:

Ariadha LLC, Temirtau, Kazakhstan

Вінницький національний аграрний університет, Україна

Державний податковий університет, м. Ірпінь, Україна

Google LLC, California, USA

Запорізький національний університет, Україна

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна

Мікрофінансова установа «Agnur Credit», м.Шимкент, Казахстан

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Україна

Одеський національний економічний університет, Україна

ПАТ Акціонерний банк «Південний», м. Одеса.

ПВНЗ «Буковинський університет», Чернівці, Україна

Поліський національний університет, м. Житомир, Україна

Полтавський державний аграрний університет, Україна

Полтавський університет економіки і торгівлі, Україна

Slovak University of Agriculture in Nitra

State Agrarian University of Moldova

Український державний університет науки і технологій, Дніпро, Україна

University Harran, Turkey

University of Lodz, Poland

Обліково-фінансове, інформаційне та мовно-комунікаційне забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи: матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 26-27 жовтня 2023 р. : Дніпро : ДДАЕУ, 2023. 309 с.

Матеріали подано в авторській редакції.

Висловлені у виданні думки належать виключно авторам

Therefore, business entities are the driving force of economic development in the country, which is supported by the state in every possible way, including regulatory regulation, support and assistance.

ОЦІНКА РИЗИКІВ ІТ – СИСТЕМИ ЗАМОВНИКА АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

*О. В. Артюх-Пасюта, кандидатка економічних наук,
доцентка кафедри бухгалтерського обліку і аудиту
Полтавський університет економіки і торгівлі*

Питання, пов'язані з оцінкою ризиків ІТ - системи замовника аудиторських послуг з метою ідентифікації, мінімізації та усунення ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності розглянуті у МСА 315 (переглянутий в 2019 році) «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення» (далі МСА 315). Про це свідчить наявність ключових понять та двох розширених додатків до цього стандарту:

середовище інформаційних технологій (IT environment) - політики та процедури, які впроваджує суб'єкт господарювання, а також ІТ інфраструктура і прикладне програмне забезпечення, які він використовує для підтримки операційної діяльності та реалізації бізнес-стратегій;

ІТ-додаток (IT application) - це програма або набір програм, які використовуються для ініціювання, обробки, запису та подання транзакцій або інформації. ІТ-додатки включають сховища даних і засоби створення звітів;

ІТ-інфраструктура включає в себе мережу, операційні системи та бази даних, а також пов'язане з ними апаратне та програмне забезпечення;

ІТ-процеси (IT processes) - це процеси суб'єкта господарювання для управління доступом до ІТ-середовища, управління змінами в програмах або змінами в ІТ-середовищі та управління ІТ-операціями [МСА 315, § 12 g];

Додаток 5. Питання для розгляду при отриманні розуміння щодо інформаційних технологій (IT);

Додаток 6. Питання для розгляду при отриманні розуміння щодо загальних засобів ІТ-контролю.

Відмічаємо, що додатки МСА 315 надають методичні рекомендації для аудиторів, які полягають у запитах до управлінського персоналу, у тестуванні відповідних заходів контролю, зокрема:

заходи контролю загальних інформаційних технологій (General information technology (IT) controls) - заходи контролю над ІТ-процесами суб'єкта господарювання, які підтримують безперервне належне функціонування ІТ-середовища, включаючи безперервне ефективне функціонування заходів контролю обробки інформації та цілісності інформації (тобто повноти, точності та достовірності інформації) в інформаційній системі суб'єкта господарювання [МСА 315, § 12 d];

заходи контролю обробки інформації (Information processing controls) - це заходи контролю, що стосуються обробки інформації в ІТ-додатках або ручних

інформаційних процесів в інформаційній системі організації, які безпосередньо усувають ризики для цілісності інформації (тобто повноти, точності і достовірності транзакцій та іншої інформації) [МСА 315, § 12 е].

Оцінюючи середовище контролю, аудитор тестує засоби контролю на їх наявність та ефективність (рис. 1).

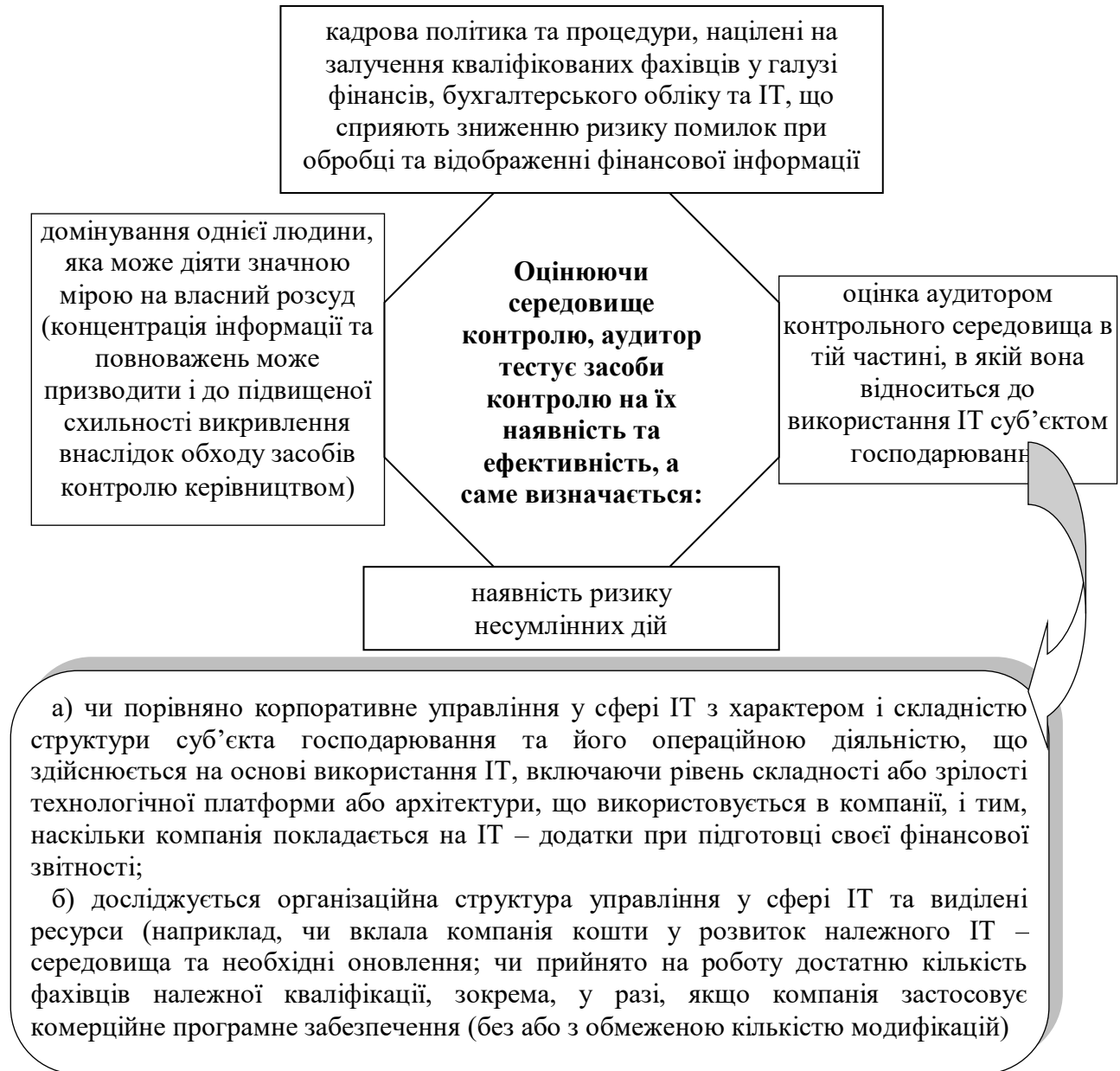

Рис. 1. Тестування аудитором засобів контролю на їх наявність та ефективність
[розроблено автором]

Існує 2 види заходів контролю: прямі та непрямі. Прямі заходи контролю - це заходи контролю, які є досить точним для усунення ризиків істотних викривлень на рівні тверджень. Непрямі заходи контролю - це заходи контролю, які підтримують прямі заходи контролю [МСА 315, § А 5].

Ризики для цілісності інформації виникають через схильність до неефективної реалізації інформаційної політики суб'єкта господарювання, яка є політикою, що визначає інформаційні потоки, записи і процеси звітності в інформаційній системі суб'єкта господарювання. Заходи контролю обробки інформації - це процедури, які підтримують ефективну реалізацію інформаційної політики суб'єкта господарювання. Заходи контролю обробки інформації можуть бути автоматизованими (тобто вбудованими в ІТ-додатки) або виконуватись вручну (наприклад, засоби контролю введення або виведення) і можуть залежати від інших заходів контролю, включаючи інші заходи контролю обробки інформації або загальні заходи контролю ІТ [МСА 315, § А 6].

Література:

1. МСА 315 (переглянутий в 2019 році) «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення». URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/2_ISA_315_\(Revised_2019\)_Full_Standard_and_Conforming_Amendments_\(uk\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/2_ISA_315_(Revised_2019)_Full_Standard_and_Conforming_Amendments_(uk).pdf) (дата звернення: 18.10.2023).

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ВИРОЩУВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ КУЛЬТУР ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА

*В.О. Гусар, студентка факультету обліку, фінансів та аудиту,
І.М. Лепетан, к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Вінницький національний аграрний університет*

Енергетичні культури – це окремі види дерев та рослин, які спеціально вирощують для виробництва твердого біопалива. Їх поділяють на такі три групи: швидкорослі дерева (енергетична верба, акація, тополя тощо); багаторічні трави (міскантус, шавнат); однорічні трави (сорго, тритикале).

Одним із напрямів використання біомаси є її переробка на рідке біопаливо – біодизель та біоетанол. Традиційні сільськогосподарські культури, які вирощують для виробництва біоетанолу (кукурудза, пшениця), біодизельного пального (ріпак, соняшник), біогазу (кукурудза), також належать до енергетичних рослин.

Енергетичні культури в аналітичному обліку відображають у вартісному й кількісному виразі як біологічні активи рослинництва. Такі активи в кількісному виразі відображають площу, з якої фактично зібраний урожай. Вартісний вираз узагальнено відображає засоби підприємства, джерела їх утворення, а також господарські процеси й результати діяльності в національній валюті як єдиному грошовому виразі. За допомогою вартісного вимірника можливо обчислити загальні виробничі запаси, розмір засобів праці, собівартість продукції. Його застосовують під час планування й обліку виробничих процесів і обігу, для визначення фінансово-економічної діяльності підприємства, галузі загалом, в економічних і кредитних відносинах тощо.

Дослідженням питань організації й методології обліку виробництва та